

USTAWA z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej

Rozdział 1 Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa reguluje sprawy związane z uprawianiem żeglugi na wodach śródlądowych uznanych za żeglowne na podstawie przepisów Prawa wodnego, zwanych dalej „śródlądowymi drogami wodnymi”.

3. Przepisy ustawy stosuje się także do statków służących do przewozów międzybrzegowych, zarobkowego przewozu osób lub ładunków, uprawiania sportu lub rekreacji, zarobkowego połowu ryb, wykonywania robót technicznych lub eksploatacji złóż kruszywa na innych wodach śródlądowych niż określone w ust. 1.

Art. 5.

1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) statek – urządzenie pływające o napędzie mechanicznym lub bez napędu mechanicznego, w tym również prom, wodolot i poduszkowiec, przeznaczone lub używane na śródlądowych drogach wodnych do:

- a) przewozu osób lub rzeczy,
- b) pchania lub holowania,
- c) inspekcji, nadzoru nad bezpieczeństwem ruchu żeglugowego lub szkolenia,
- d) ratowania życia lub mienia,
- e) połowu ryb,
- f) wykonywania prac technicznych, utrzymania szlaków żeglugowych lub eksploatacji złóż kruszyw,

g) uprawiania sportu lub rekreacji.

2. Statkiem o napędzie mechanicznym jest statek posiadający mechaniczne urządzenia napędowe, niezależnie od sposobu ich zamocowania.

Rozdział 3 Warunki uprawiania żeglugi

Art. 15.

1. Żeglugę na polskich śródlądowych drogach wodnych może uprawiać: [...]

2. W przypadku braku umowy międzynarodowej, statek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b i pkt 3, może uprawiać żeglugę na polskich śródlądowych drogach wodnych po uzyskaniu pozwolenia: [...]

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do statku używanego wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji, bez względu na jego przynależność państwową.

Art. 16.

1. Kierownik statku uprawiającego żeglugę na polskich śródlądowych drogach wodnych jest obowiązany do składania informacji ewidencyjnych, zwanych dalej „informacjami”.

3. Obowiązek składania informacji nie dotyczy kierowników:

- 1) statków towarowych o nośności nieprzekraczającej 50 t;
- 2) statków pasażerskich;
- 3) promów;

4) statków wykorzystywanych do celów niehandlowych;

5) statków towarowych wykorzystywanych wyłącznie do magazynowania towarów;

6) statków używanych do połowu ryb;

7) statków służących do eksploatacji złóż kruszywa i jednostek ich obsługujących.

Rozdział 4 Rejestr administracyjny i pomiar statków

Art. 18.

1. Statek polski podlega obowiązkowi wpisu do rejestru administracyjnego polskich statków żeglugi śródlądowej, zwanego dalej „rejestrem”, z zastrzeżeniem ust. 2–5.

2. Statek polski, używany wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji, z wyjątkiem jednostek napędzanych wyłącznie siłą ludzkich mięśni, o długości kadłuba powyżej 12 m lub o napędzie

mechanicznym o mocy silników większej niż 15 kW podlega obowiązkowi wpisu do rejestru

statków używanych wyłącznie do celów sportowych lub rekreacyjnych. Statki zwolnione z obowiązku wpisu do rejestru mogą być do niego wpisane na wniosek właściciela.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do statku używanego do połowu ryb bez napędu mechanicznego o iloczynnie długości i szerokości nieprzekraczającym 20 m lub o napędzie mechanicznym o mocy do 20 kW. Sprawy rejestracji tych statków regulują odrębne przepisy.

Art. 19.

1. Rejestr prowadzi dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej właściwy dla portu macierzystego statku, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Rejestr statków używanych wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji prowadzi właściwy polski związek sportowy, o którym mowa w ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857).

3. Wpis do rejestru następuje na podstawie pisemnego wniosku. Do złożenia wniosku o wpis statku do rejestru jest obowiązany armator niezwłocznie po wybudowaniu lub nabyciu statku w kraju albo po przybyciu statku do kraju w przypadku nabycia go za granicą.

Art. 24a.

Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia, tryb rejestracji statków używanych wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji, wzory ksiąg rejestrowych i dokumentów rejestracyjnych, mając na uwadze potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi. *(Rozporządzenie ministra sportu i turystyki z dnia 11 kwietnia 2008 roku w sprawie trybu rejestracji statków używanych na wodach śródlądowych do uprawiania sportu lub rekreacji Dz.U. Nr 72 poz. 246)*

Rozdział 5 Bezpieczeństwo żeglugi

Art. 27.

Statek może być używany w żegludze śródlądowej, jeżeli odpowiada wymaganiom bezpieczeństwa w zakresie:

- 1) budowy, jego stałych urządzeń i wyposażenia;
- 2) właściwości manewrowych;
- 3) ochrony wód, powietrza lub ochrony przed hałasem;
- 4) warunków sanitarnych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy;

5) składu i kwalifikacji załogi.

Art. 28.

1. Statek może być dopuszczony do żeglugi po uzyskaniu jednego z następujących dokumentów bezpieczeństwa statku:

- 1) wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej,
- 2) wspólnotowego tymczasowego świadectwa zdolności żeglugowej,
- 3) świadectwa zdolności żeglugowej,
- 4) uproszczonego świadectwa zdolności żeglugowej

– stwierdzających, że statek odpowiada wymaganiom bezpieczeństwa określonym w art. 27 pkt 1–4

2. W dokumencie bezpieczeństwa statku określa się także skład załogi niezbędny do zapewnienia bezpiecznej żeglugi.

Art. 31.

Wymogu uzyskania wspólnotowego świadectwa zdolności żeglugowej nie stosuje się do:

- 1) promów;

2) statków używanych wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji.

Art. 34i.

1. Świadectwo zdolności żeglugowej wydaje się dla statku przeznaczonego do przewozu ładunków o nośności nie mniejszej niż 15 t, używanego do przewozu ponad 12 pasażerów, oraz holowników lub pchaczy – innych niż określone w art. 30.

2. Dla statku innego niż wymieniony w ust. 1 i art. 30 wydaje się uproszczone świadectwo zdolności żeglugowej.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do statku używanego wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji bez napędu mechanicznego lub o napędzie mechanicznym o mocy silników mniejszej niż 75 kW.

Art. 34j.

1. W celu wydania świadectwa zdolności żeglugowej albo uproszczonego świadectwa zdolności żeglugowej statek podlega, na wniosek armatora, przeglądowi technicznemu przeprowadzanemu przez upoważniony w tym celu podmiot.

2. Przeglądowi technicznemu nie podlega statek używany wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji bez napędu mechanicznego lub o napędzie mechanicznym o mocy silników mniejszej niż 75 kW.

Art. 35.

1. Statek musi mieć załogę w składzie i o kwalifikacjach zapewniających bezpieczeństwo żeglugi.

7. Przepisów ust. 1–6 dotyczących kwalifikacji załóg nie stosuje się do załogi statku używanego wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji.

Art. 37a.

1. Prowadzenie statków przeznaczonych do uprawiania sportu lub rekreacji, zwane dalej „uprawianiem turystyki wodnej”, wymaga:

- 1) posiadania odpowiedniej wiedzy i umiejętności z zakresu żeglarstwa;
- 2) przestrzegania zasad bezpieczeństwa przy uprawianiu turystyki wodnej.

2. Przepisy ust. 1 dotyczą statków przeznaczonych do uprawiania turystyki wodnej:

- 1) o napędzie żaglowym (jachtów żaglowych), które mogą być wyposażone w pomocniczy napęd mechaniczny;
- 2) o napędzie mechanicznym (jachtów motorowych), w tym także skuterów wodnych, łodzi pneumatycznych i poduszkowców;
- 3) o napędzie innym niż żaglowy lub mechaniczny.

3. Uprawianie turystyki wodnej na jachtach żaglowych o długości kadłuba powyżej 7,5 m lub motorowych o mocy silnika powyżej 10 kW wymaga posiadania dokumentu kwalifikacyjnego wydanego przez właściwy polski związek sportowy.

4. Nie wymaga posiadania dokumentu kwalifikacyjnego uprawianie turystyki wodnej na jachtach motorowych o mocy silnika do 75 kW i o długości kadłuba do 13m, których prędkość maksymalna ograniczona jest konstrukcyjnie do 15 km/h. W przypadku jachtów przeznaczonych do najmu, uprawianie turystyki wodnej wymaga odbycia przez prowadzącego jacht szkolenia z zakresu bezpieczeństwa na wodzie. Wymóg ten nie dotyczy osób posiadających kwalifikacje z zakresu żeglugi morskiej lub śródlądowej określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 5.

Rozdział 6 Śródlądowe drogi wodne

Art. 43.

3. Zabrania się wykorzystywania znaków nawigacyjnych do cumowania lub przeciągania statku, jak również ich uszkodzania, przemieszczania, niszczenia bądź czynienia niezdolnymi do użytku zgodnie z przeznaczeniem.

Art. 44.

1. Kierownik statku uprawiającego żeglugę jest obowiązany stosować się do znaków i sygnałów żeglugowych znajdujących się na drodze wodnej i na jej brzegach lub pokazywanych przez posterunki sygnalizacyjne.

2. Przecinanie kursu lub wyprzedzanie statku jest dozwolone tylko wówczas, gdy szerokość drogi wodnej jest wystarczająca dla jednoczesnego przejścia, z uwzględnieniem warunków na danym akwenie oraz ruchu innych statków.

3. Przy mijaniu statek płynący w górę drogi wodnej powinien, uwzględniając miejscowe warunki i ruch innych statków, ustąpić drogi statkowi płynącemu w dół drogi wodnej.

4. Statek wyprzedzający powinien wyprzedzać statek wyprzedzany z jego lewej burty. Jeżeli szlak żeglowny jest dostatecznie szeroki, statek wyprzedzający może również wyprzedzać statek wyprzedzany z jego prawej burty.

5. Statki mogą płynąć obok kursami równoległymi tylko wówczas, gdy umożliwia to szerokość drogi wodnej, nie występuje ryzyko zderzenia i gdy nie stanowi to przeszkody lub niebezpieczeństwa dla ruchu żeglugowego.

Art. 45.

1. Statek może zatrzymać się na postój w miejscu do tego wyznaczonym, a w wypadku braku zakazu postoju – wybierać miejsce postoju tak blisko brzegu, jak na to pozwala jego zanurzenie oraz warunki miejscowe, i tak aby nie utrudniać ruchu żeglugowego.
2. Statek na postoju należy zakotwiczyć lub przycumować w sposób bezpieczny, aby nie mógł zmieniać swojego położenia pod wpływem fali, wiatru, prądu wody, zmian stanów wody lub ruchu statków i aby nie stanowił zagrożenia dla innych statków.
4. Na statku znajdującym się na postoju na szlaku żeglownym lub w jego pobliżu powinien być stale pełniony dozór przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach.

Art. 46.

Minister właściwy do spraw transportu, mając na względzie konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ruchu żeglugowego, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przepisy żeglugowe normujące:[...] (*Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie przepisów żeglugowych na śródlądowych drogach wodnych Dz.U. 2003 nr 212 poz. 2072*)

Art. 47.

1. Zabrania się wyrzucania ze statków przedmiotów i wylewania substancji mogących stanowić przeszkodę lub niebezpieczeństwo dla żeglugi bądź innych użytkowników śródlądowych dróg wodnych albo zanieczyszczać drogę wodną.

Rozdział 7 Pilotaż

Art. 49.

2. Nie podlega obowiązkowi korzystania z pilotażu statek używany wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji.

Rozdział 8 Wypadki żeglugowe

Art. 53.

1. W razie zaistnienia wypadku żeglugowego kierownik statku podejmuje niezwłocznie wszelkie działania zmierzające do ratowania ludzi i mienia oraz do ograniczenia rozmiarów szkody.
2. Kierownik statku znajdującego się w pobliżu miejsca wypadku żeglugowego jest obowiązany udzielić pomocy w działaniach ratowniczych.

Art. 54.

1. O zaistnieniu wypadku żeglugowego kierownik statku jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić właściwego terytorialnie dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej i postępować stosownie do otrzymanych poleceń.
2. W razie ciężkiego uszkodzenia ciała, śmierci człowieka, wybuchu lub pożaru na statku, zatonięcia statku albo zniszczenia mienia znacznej wartości kierownik statku zawiadamia także Policję.
3. W razie poważnej awarii w wyniku wypadku żeglugowego kierownik statku zawiadamia o tym fakcie służby ratownicze właściwej terenowo jednostki Państwowej Straży Pożarnej.

Rozdział 9 Przepisy karne

Art. 58.

Kto:

- 6) niszczy, uszkadza, przemieszcza lub wykorzystuje znaki żeglugowe do cumowania lub przeciągania statków,

podlega karze grzywny.

Art. 62.

Kto wykracza przeciw przepisom w zakresie:

- 1) ruchu i sygnalizacji na śródlądowych drogach wodnych,

- 2) oznakowania, wyposażenia i dokumentów statków,
 - 3) warunków ruchu i postoju statków na szlaku żeglownym i w portach,
 - 5) przewozu statkami materiałów niebezpiecznych,
 - 9) ochrony środowiska,
- podlega karze grzywny.

Art. 63.

Orzekanie w sprawach określonych w art. 58–62 następuje w trybie określonym w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia.